

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**DLA PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ORNONTOWICE**

**ORNONTOWICE, CZERWIEC - LISTOPAD 2021 R.
AKTUALIZACJA CZERWIEC 2022 R.; LUTY 2024 R.**

*DOKUMENT WYŁOŻONY DO PUBLICZNEGO WGLĄDU W DNIACH OD 23.04.2024 r. DO
22.05.2024 r.*

OPRACOWAŁ:

**MGR INIŻ. DAMIAN MALESZAK – GŁÓWNY PROJEKTANT – UPRAWNIONY DO
PROJEKTOWANIA W PLANOWANIU PRZESTRZENNYM NA PODSTAWIE ART. 5 PKT. 4
USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003 R. O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU
PRZESTRZENNYM**

**DAMKAR DAMIAN MALESZAK
UL. OLSZEWSKIEGO 6
25-663 KIELCE**

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

08.02.2024 r. Damian Maleszak

1	WPROWADZENIE	5
2	PRZEDMIOT I ZAKRES PROGNOZY	5
3	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH OPRACOWANIA STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
4	METODA SPORZĄDZANIA PROGNOZY.....	10
5	CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....	10
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO BĘDĄCE SKUTKIEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	16
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	24
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU ...	25
9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	25
10	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	25
11	WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH.....	26
12	ZESTAWIENIE TABEL.....	27

1 Wprowadzenie

Obowiązek wykonania prognozy oddziaływania na środowisko, zwaną dalej „prognozą” wynika z art. 46 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.). Organ administracji sporządzający projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przeprowadza strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko projektu Studium. Opracowana prognoza przedkładana jest organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia oraz podlega wyłożeniu do publicznego wglądu.

2 Przedmiot i zakres prognozy

Przedmiotem opracowania jest projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice w jej granicach administracyjnych, zwanym dalej „Studium”. Gmina Ornontowice to niewielka gmina wiejska powiatu mikołowskiego województwa śląskiego składająca się z jednej miejscowości – siedziby gminy Ornontowice. Powierzchnia gminy to 15,10 km². Liczba ludności pod koniec 2019 r. wyniosła 6176 osób.

Zakres prognozy reguluje art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Rys. 1 Gmina Ornontowice na zdjęciu lotniczym z 2019 r.

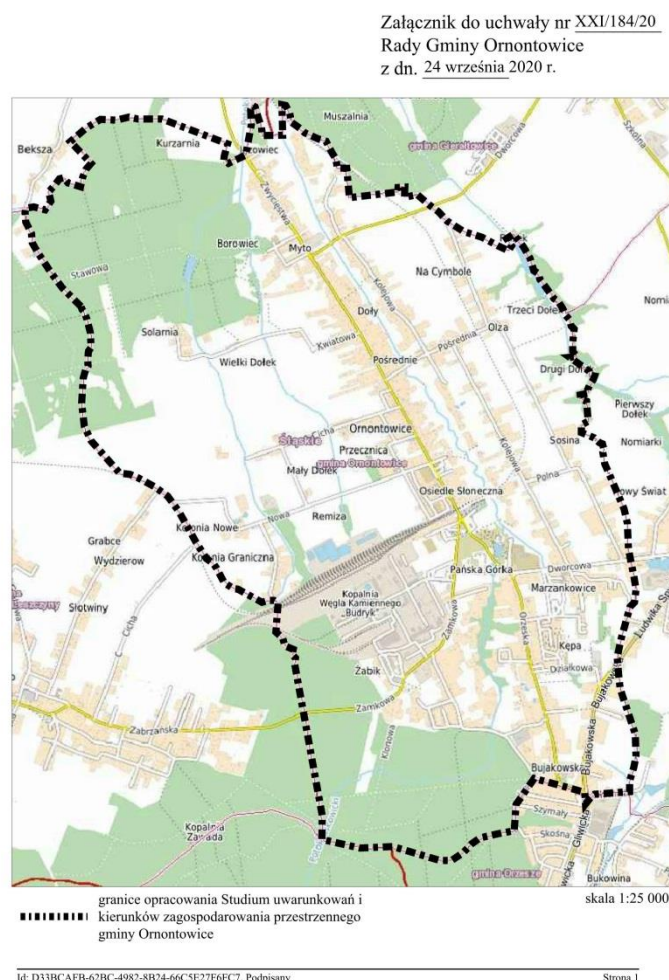
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z www.geoportal.gov.pl

3 Informacje o zawartości, głównych celach opracowania Studium oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

1. Zakres terytorialny projektu Studium

Granice obszaru objętego Studium, określono na załączniku graficznym uchwały nr XXI/184/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice (rys.2).

Rys. 2 Granice opracowania wyznaczone w uchwale Rady Gminy Ornontowice

źródło: uchwała nr XXI/184/20 Rady Gminy Ornontowice z dn. 24 września 2020 r.

2. Ogólna charakterystyka ustaleń Studium

Sporządzenie projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice w pełnym zakresie i w granicach administracyjnych gminy jest kontynuacją polityki przestrzennej określonej w Studium przyjętym przez Radę Gminy Ornontowice uchwałą nr XLIV/334/09 z dnia 30 września 2009 r. zmienionym uchwałą nr XXX/257/17 z dnia 29 marca 2017 r. (zmiana dotyczyła dwóch terenów: obszaru przy ul. Orzeskiej oraz obszaru przy ul. Skośnej w zakresie aktualizacji części graficznej oraz tekstowej dokumentu.)

W trakcie obowiązywania ostatniej edycji studium, część zapisów dokumentu straciło aktualność. W ostatnim 10-leciu, zmieniły się również potrzeby mieszkańców, styl życia oraz zapotrzebowanie na nowe tereny inwestycyjne. Stały rozwój infrastruktury drogowej zniwelował bariery komunikacyjne,

wpływając m.in. na wzrost salda migracji. **Projekt Studium utrzymuje kierunki rozwoju przestrzennego gminy zawarte w obecnie obowiązującym Studium z 2009 r. wraz ze zmianą jednostkową z 2017 r. Dokonane zmiany w odniesieniu do obowiązującej edycji Studium polegają na powiększeniu terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe (zwiększenie nowych terenów o ok. 3,90 ha) w związku ze złożonymi wnioskami właścicieli gruntów. Całość istniejących terenów budowlanych w gminie, zajmuje powierzchnię ok. 651 ha - w projekcie Studium następuje wzrost obszarów przeznaczonych pod budownictwo o ok. 0,6 %.**

Ponadto, w projekcie Studium dokonano aktualizacji listy obiektów chronionych na podstawie gminnej ewidencji zabytków, aktualizacji granic i lokalizacji form ochrony przyrody, lokalizacji obszarów zagrożonych ruchami mas ziemnych oraz innych elementów dokumentów, których aktualizacja była wymagana przez obowiązujące przepisy, np.: sporządzenie bilansu terenów budowlanych.

Projekt Studium dokonuje:

- Diagnozy aktualnej sytuacji gminy i uwarunkowań życia na jej obszarze, rozpoznaje problemy związane z jej funkcjonowaniem oraz ustala jej potencjał,
- Formułuje kierunki zagospodarowania przestrzennego i zasady polityki przestrzennej gminy,
- Wyznacza potencjalne tereny inwestycyjne z uwzględnieniem definicji ładu przestrzennego oraz mając na celu zrównoważony rozwój społeczny i gospodarczy gminy,
- Uwzględnia plany mieszkańców i przedsiębiorców zawarte w złożonych wnioskach o zmiany do Studium z okresu ostatnich lat.

Uwzględniając istniejące uwarunkowania przyrodnicze, gospodarcze i społeczne oraz strategię rozwoju gminy Ornontowice, w projekcie Studium przyjmuje się następujące główne cele polityki przestrzennej gminy:

- Zrównoważony rozwój gminy Ornontowice jako ośrodka mieszkaniowo-usługowego ze sprzyjającymi warunkami rozwoju społecznego i gospodarczego.
- Ochrona oraz wykorzystanie potencjału historycznego, kulturowego, przyrodniczego i krajobrazowego gminy Ornontowice celem stałego polepszania jakości życia mieszkańców i stwarzania bardzo dogodnych warunków do zamieszkiwania stanowiąc alternatywę mieszkaniową dla sąsiadującej aglomeracji górnośląskiej.

W celu określenia kierunków rozwoju przestrzennego gminy, projekt Studium wyznacza na jej obszarze jednostki strukturalne o symbolach A, B1, B2, B3, B4, C, które zostały wydzielone na podstawie istniejącego zagospodarowania z uwzględnieniem układu komunikacyjnego oraz znaczenia historycznego poszczególnych części:

A – obejmująca obszar centrum gminy; dominujące przeznaczenie to: tereny usług społecznych, konsumpcyjnych, handlu, tereny rekreacji i odpoczynku, tereny mieszkaniowo-usługowe.

B1 - obejmująca obszar położony na zachód od ul. Zwycięstwa, ograniczona od południa terenami kopalni węgla kamiennego, obejmująca kompleks leśny w północnej części gminy; dominujące przeznaczenie to: tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy zagrodowej.

B2 – obejmująca obszar położony na wschód od ul. Zwycięstwa, ograniczona od południa ul. Dworcową; dominujące przeznaczenie to: tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy zagrodowej.

B3 - obejmująca obszar położony w południowo-wschodniej części gminy, ograniczoną ul. Dworcową i ul. Orzeską; dominujące przeznaczenie to: tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, mieszkaniowej w tym wielorodzinnej.

B4 - obejmująca obszar położony w południowo-zachodniej części gminy, ograniczoną ul. Zamkową i ul. Orzeską, obejmująca kompleks leśny w południowej części gminy; dominujące przeznaczenie to: tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny zabudowy usługowej.

C – obejmująca teren kopalni węgla kamiennego; dominujące przeznaczenie to: tereny przemysłu wydobywczego.

Z w/w jednostek strukturalnych projekt Studium wyodrębnia następujące obszary funkcjonalne:

- MN – obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MR – obszary osadnictwa wiejskiego
- MNU – obszary zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- MW – obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- U – obszary zabudowy usługowej
- PU – obszary zabudowy produkcyjno-usługowej
- RU – obszary aktywności gospodarczej związanej z rolniczą działalnością produkcyjną
- PG – obszary przemysłu wydobywczego
- KD – obszary obsługi komunikacji drogowej
- KK – obszary kolejowe
- ITK – obszary infrastruktury technicznej i komunalnej
- ZP/U – obszary zieleni parkowej z usługami
- ZP – obszary zieleni parkowej
- ZD – obszary ogródków działkowych
- ZC – obszary cmentarzy
- R – obszary rolne
- ZN – obszary dolin rzecznych i zieleni łąkowej
- WS – obszary wód powierzchniowych
- ZL – obszary lasów

W celu uszczegółowienia parametrów urbanistycznych dla niektórych obszarów funkcjonalnych, wyodrębniono wydzielenia wewnętrzne w ramach danej jednostki.

Obszary funkcjonalne są jednostkami niższego rzędu względem wyodrębnionych głównych stref funkcjonalnych i stanowią ich część, obejmującą tereny zwartej zabudowy i zainwestowania. Zostały one wyodrębnione z uwagi na potrzebę identyfikacji tworzonego w ich obrębie zagospodarowania i zabudowy.

3. Powiązania projektu Studium z innymi dokumentami

Projekt Studium był opracowywany w powiązaniu z:

- Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Rady Gminy Ornontowice nr XX/196/12 z dnia 29 sierpnia 2012 dla całej gminy zmienionym uchwałą nr XLVI/386/18 z dnia 29 sierpnia 2018 r.
- Kierunkami rozwoju przestrzennego wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętym przez Radę Gminy Ornontowice uchwałą nr

XLIV/334/09 z dnia 30 września 2009 r. zmienionym uchwałą nr XXX/257/17 z dnia 29 marca 2017 r.

W związku z powyższym, całość obszaru gminy Ornontowice jest objęta pozytywnie zaopiniowanym i/lub uzgodnionym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów:

- Dokumenty rangi krajowej

Konstytucja RP

Zgodnie z art. 5 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto zgodnie z art. 74 Konstytucji ochrona środowiska jest obowiązkiem m.in. władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego

Dnia 29 sierpnia 2016 r. Sejmik Województwa Śląskiego przyjął Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, zwany dalej planem 2020+. Celem planu jest wykreowanie polityki przestrzennej województwa w zakresie określenia podstawowych elementów układu przestrzennego, ich zróżnicowania i wzajemnych relacji. Wizja rozwoju przestrzennego województwa została oparta na wizji określonej w Strategii „Śląskie 2020+” oraz wizji przyjętej w Strategii Rozwoju dla Polski Południowej i brzmi: Województwo śląskie będzie regionem o nowoczesnej gospodarce, wykorzystującym kreatywność jego mieszkańców i wzmacniającym istniejące potencjały gospodarcze i środowiskowe, zapewniającym równość życiowych i rozwojowych szans przy poszanowaniu zasady zrównoważonego i trwałego rozwoju.

Gmina Ornontowice w planie 2020+ została zaliczona do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej oraz jednocześnie do wiejskiego obszaru funkcjonalnego. Ponadto, gmina Ornontowice została zaliczona do następujących obszarów funkcjonalnych: obszaru ochrony krajobrazów kulturowych, obszaru cennego przyrodniczo, obszaru występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz obszaru terenów zamkniętych.

Strategia Gminy Ornontowice

Dnia 7 listopada 2018 r. Rada Gminy Ornontowice przyjęła „Strategię Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018 – 2025”, zwaną dalej „strategią gminy”. Dokument ten określa wizję rozwoju gminy, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań w perspektywie 2025 roku. Strategia gminy wyznacza następujące cele strategiczne:

- Ornontowice gminą z infrastrukturą społeczną oraz przestrzenią dostosowaną do potrzeb obecnych i przyszłych mieszkańców;
- Ornontowice gminą atrakcyjną do zamieszkania;
- Ornontowice gminą nowoczesnej gospodarki opartej na innowacji i kreatywności;
- Ornontowice gminą z dostosowaną infrastrukturą techniczną do potrzeb odbiorców;
- Ornontowice gminą o wysokiej skuteczności i jakości sprawnego zarządzania.

- Dokumenty rangi wspólnotowej oraz międzynarodowej

W związku z przystąpieniem Polski do Unii europejskiej, polskie prawo dot. ochrony środowiska jest dostosowane do następujących dokumentów rangi wspólnotowej:

- 1) Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- 2) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- 3) Dyrektywa Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

Polska ratyfikowała następujące konwencje międzynarodowe, które stanowią podstawę do określania celów ochrony środowiska w dokumentach krajowych:

- 1) Konwencja o różnorodności biologicznej – Rio de Janeiro 9 maja 1992 r.;
- 2) Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych – Berno 19 września 1996 r.;
- 3) Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu – Nowy Jork 9 maja 1992 r.;
- 4) Protokół z Kioto do Ramowej Konwencji ONZ – 11 grudnia 1997 r.;
- 5) Porozumienie Paryskie – 12 grudnia 2015 r.

4 Metoda sporządzania prognozy

Niniejsze opracowanie powstawało równolegle z pracami nad projektem Studium gminy Ornontowice. Zakres tematyczny i problemowy opracowania dostosowany został do uwarunkowań przyrodniczych i planistycznych gminy. W ramach przygotowywania dokumentu badane były aktualne materiały kartograficzne, inwentaryzacyjne oraz opracowanie ekofizjograficzne, obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice wraz z prognozami oddziaływania na środowisko. Przeanalizowano ukształtowanie terenu, warunki glebowe, warunki klimatyczne, wody powierzchniowe i podziemne, obowiązujące obszary prawnie chronione. Powyższe elementy oceniono pod względem ewentualnych zmian, które mogą być spowodowane przez przyjęte rozwiązania w projekcie Studium.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tychach – **pismo z dn. 19 listopada 2020 r. znak: 17/NS/ZNS.512-36/614/2020** oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach – **pismo z dn. 13 listopada 2020 r. znak: WOOŚ.411.174.2020.PB.**

5 Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

1. Położenie administracyjne

Gmina Ornontowice położona jest w południowej części kraju na terenie powiatu mikołowskiego wchodzącego w skład województwa śląskiego. Leży w odległości ok. 20 km od miasta Katowice (stolica województwa śląskiego), ok. 10 km od miasta Mikołów (siedziba powiatu mikołowskiego) oraz ok. 300 km od stolicy kraju Warszawy. Od granicy polsko-czeskiej gminę Ornontowice dzieli odległość ok. 40 km. Gmina sąsiaduje od południa z gminą Orzesze, od wschodu z gminą Mikołów, od północy z gminą Gierałtów (powiat gliwicki), od zachodu z gminą Czerwionka-Leszczyny (powiat rybnicki).

2. Położenie fizyczno-geograficzne

Położenie gminy Ornontowice wg obowiązującego podziału fizycznogeograficznego Polski wg Kondrackiego:

Megaregion: Region karpacki
Prowincja: (34) Wyżyny Polski
Podprowincja: (341) Wyżyna Śląsko-Krakowska
Makroregion: (341.1) Wyżyna Śląska
Mezoregion: (341.13) Wyżyna Katowicka

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski gmina Ornontowice leży w prowincji Niżowo-Wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, działu A - Bałtyckiego, w poddziale A4 - Pasa Wyżyn Środkowych, krainy 14 - Wyżyny Śląskiej, okręgu a - zachodniego.

3. Budowa geologiczna

Gmina Ornontowice położona jest w zasięgu górnośląskiego zagłębia węglowego. Fundament geologiczny obszaru stanowią karbońskie warstwy załęski i orzeskie, reprezentowane przez ilowce, mułowce i węgiel kamienny. Wiek tych warstw został określony jako dolny i środkowy westfal. Warstwy te odsłaniają się na powierzchni w południowej części gminy, w części środkowej i północnej przykryte są osadami czwartorzędowymi. Stop warstw karbońskim zalega na głębokości od 280 m n.p.m. w części południowej gminy do 180 m n.p.m. w części północnej.

W części środkowej i północnej na powierzchni terenu zalegają czwartorzędowe utwory należące do zlodowacenia środkowopolskiego. W rejonie kopalni „Budryk” są to piaski i żwiry lodowcowego i wodnolodowcowe, w centralnej części gminy gliny zwałowej, zaś w północno-wschodniej części piaski wodnolodowcowe. W dolinach potoków zalegają holocenijskie osady rzeczne. Miąższość warstw czwartorzędowych wynosi od kilku metrów w południowej części gminy do ok. 100 metrów w części północnej.

4. Rzeźba terenu

Gmina Ornontowice charakteryzuje się umiarkowanie urozmaiconą rzeźbą terenu z licznymi obniżeniami i wzniesieniami terenu. Najwyżej położony punkt znajduje się w południowej części gminy w rejonie ulicy Leśnej – 318 m n.p.m., zaś najniżej w północnej części w pobliżu granicy z gminą Gierałtowie – 243 m n.p.m. Istotnym elementem rzeźby terenu gminy Ornontowice są doliny lokalnych potoków. W obszarach źródłkowych są to przeważnie bardzo głęboko wcięte, wąskie doliny o stromych stokach. W części środkowej gminy, wraz ze wzrostem szerokości dolin głębokie wcięcia stopniowo maleją. Na północy teren jest już prawie płaski, a nachylenie stoków i głębokość wcięć dolin są niewielkie.

5. Warunki glebowe

Obszar gminy Ornontowice pokrywają gleby pseudobielicowe i bielicowe wytworzone na utworach piaszczystych, gliniastych lub pyłowych. W obrębie dolin cieków wodnych znajdują się brunatne mady pyłowe i gliniaste. W części północnej i wschodniej gminy, przeważają gleby utworzone na piaskach słabogliniastych i gliniastych lekkich. Na pozostałym obszarze gminy występują gliny lekkie i średnie pochodzenia dyluwialnego. Poniżej poziomu 0,5 m występują gliny średnie. Dominują gleby klasy IIIb – 16,27 % powierzchni wszystkich użytków oraz gleby klasy IVa i IVb – zajmują po 14 % powierzchni wszystkich użytków.

Na terenie gminy dominują gleby zaliczone do 2-giego pszennego dobrego kompleksu przydatności rolniczej (centralna oraz południowa część gminy) oraz 6 żytniego słabego (zachodnia oraz północno-wschodnia część gminy).

6. Wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie gminy Ornontowice głównym ciekim wodnym jest Potok Ornontowicki wraz z dopływami: Potokiem Leśnym i potokiem Od Solarni wraz z Potokiem Łąkowym. Wzdłuż środkowej części

wschodniej granicy gminy, w swoim górnym biegu, przepływa potok Z Bujakowa. Są to niewielkie ciekł wodne, których głównym zadaniem jest odwadnianie terenów pól uprawnych gminy Ornontowice. W związku z ukształtowaniem terenu, większość cieków powierzchniowych przepływa z południa w kierunku północnym. Potok Ornontowicki i Potok Leśny odwadniają teren z wód opadowych oraz odprowadzają wody deszczowe z drenów melioracyjnych i indywidualnych gospodarstw rolnych.

Zgodnie z hydrogeologiczną mapą Polski obszar gminy Ornontowice leży w hydrogeologicznym Regionie Górnośląskim XVI, Podregionie Katowickim XVI 2. Główny użytkowy poziom wodonośny stanowią tu utwory karbonu górnego (piaskowce w części północnej i mułowce, iłowce, piaskowce w części południowej). Głębokość poziomu waha się od 10 do 80 m., a wydajność studni wynosi około 2 – 30 m³/h. Czwartorzędowy poziom wodonośny znajduje się na piaskach na głębokości do 10 m., o wydajności studni około 2 – 10 m³/h.

Północno – wschodni fragment gminy położony jest w regionie przedkarpackim XXII oraz przedkarpacko-śląskim XXVII 7. Główny użytkowy poziom wodonośny znajduje się w utworach czwartorzędu (piaskach, żwirach) na głębokości do 30 m oraz średniej wydajności 2-30 m³/h, lokalnie 30-120 m³/h.

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej obszar opracowania prawie w całości leży w Jednolitej Części Wód Powierzchniowych: „Jasienica od Ornontowickiego potoku włącznie” o kodzie dorzecza: PLRW600061162299. JCWP „Jasienica od Ornontowickiego potoku włącznie” posiada status „słabego stanu ekologicznego” z oceną jako „zły stan wód” oraz „zagrożoną” oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych. Południowa część gminy o powierzchni ok. 1,5 km² znajduje się w granicach JCWP „Bierawka do Knurówki włącznie (bez Dopływu z Podlesia i Potoku Szczygłowickiego)” o kodzie dorzecza: PLRW60006115838. Przedmiotowe JCWP posiada status „słabego stanu ekologicznego” z oceną jako „zły stan wód” oraz „zagrożoną” oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych. Stan chemiczny „poniżej dobrego”. Na terenie opracowania gospodarkę wodami prowadzi Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach.

W granicach gminy Ornontowice nie występują główne zbiorniki wód podziemnych.

7. Użytkowanie gruntów

Bieżący stan użytkowania terenów gminy Ornontowice wygląda następująco:

Tab. 1 Użytkowanie gruntów na terenie gminy Ornontowice

symbol	sposób użytkowania	powierzchnia [ha]	udział [%]
B	tereny mieszkaniowe	153,30	10,09
Ba	tereny przemysłowe	11,77	0,77
Bi	inne tereny zabudowane	86,03	5,66
Bp	zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	1,58	0,10
B-R	grunty rolne zabudowane	31,47	2,07
Bz	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	9,01	0,59
dr	drogi	48,04	3,16
Ls	lasy	394,67	25,97
Lz	grunty zadrzewione zakrzewione	22,53	1,48
Ł	łąki	47,41	3,12
N	nieużytki	0,30	0,02
Ps	pastwiska	44,60	2,93
R	grunty orne	644,65	42,48
Tk	tereny kolejowe	19,38	1,28
Tr	tereny różne	0,05	0,00

W	grunty pod wodami	2,02	0,13
Wp	grunty pod wodami płynącymi	0,26	0,02
Ws	grunty pod wodami stojącymi	1,89	0,12
SUMA		1518,96	100

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gruntów, zdjęcia lotniczego, wizji w terenie

8. Zasoby naturalne

Pod całym obszarem gminy Ornontowice znajdują się złoża węgla kamiennego: „Budryk”, „Łaziska” oraz „Dębieńsko 1”. Eksploatacja obecnie prowadzona jest przez KWK „Budryk” w Ornontowicach i KWK „Bolesław Śmiały” w Łaziskach Górnych. Ponadto planowane uruchomienie wydobywania węgla z pokładów złoża „Dębieńsko 1” w Czerwionce-Leszczynach.

Tab. 2 Złóża występujące na terenie gminy Ornontowice

Kopalina	Złoże	Obszar górniczy	Stan zagospodarowania
węgiel kamienny i metan jako kopalina towarzysząca	Budryk	Ornontowice I	Złoże zagospodarowane, data wydania koncesji: 21.03.1994, termin ważności: 31.12.2043. Użytkownik: KWK "Budryk"
węgiel kamienny i metan jako kopalina towarzysząca	Łaziska	Łaziska II	Złoże zagospodarowane, data wydania koncesji: 27.07.1994, termin ważności: 31.12.2040. Użytkownik: KWK "Bolesław Śmiały"
węgiel kamienny i metan jako kopalina towarzysząca	Dębieńsko 1	Dębieńsko 1	Złoże zagospodarowane, data wydania koncesji: 24.06.2008, termin ważności: 24.06.2058. Obecnie złożo nieeksploatowane – w przyszłości planowana eksploatacja.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z geoportal.pgi.gov.pl

9. Klimat

Według podziału wg R. Gumińskiego gmina Ornontowice leży w częstochowsko-kieleckiej dzielnicy klimatycznej ze średnią roczną temperaturą powietrza 8°C oraz czasem zalegania pokrywy śnieżnej do 100 dni. Najzimniejszym miesiącem w roku jest styczeń (średnia wieloletnia – 2,7 °C), a najcieplejszym lipiec (+17,4 °C). Wiosną temperatura rośnie od +2,6 °C w marcu do +13 °C w maju. Jesienią spada z +13,1 °C we wrześniu do +3,5 °C w listopadzie.

Rozkład średnich miesięcznych sum opadów atmosferycznych w ciągu roku na obszarze Gminy Ornontowice kształtuje się od 48,7 mm w styczniu do 96,7 mm w lipcu. Średnioroczna suma opadów wynosi 772,9 mm.

W Ornontowicach występuje przewaga wiatrów zachodnich (21% dni w roku) o średniej prędkości 4,1 i południowo – zachodnich (20% dni w roku) o średniej prędkości 4,1 m/s. W okresie letnim najrzadziej wieją wiatry północne (6,3%) i południowe (6,5%). Podobne warunki anemologiczne występują w okresie zimowym. Przeważają wiatry słabe od 0 m/s do 5 m/s.

10. Hałas

Głównym źródłem hałasu i drgań na terenie gminy Ornontowice jest transport drogowy skupiony wzdłuż ul. Zwycięstwa i Orzeskiej. Drugim istotnym źródłem hałasu jest linia kolejowa związana z działalnością KWK „Budryk”. W latach 2003 – 2005 KWK „Budryk” zrealizowała inwestycje dotyczące wyciszenia obiektów, które doprowadziły do ograniczenia hałasu przenikającego do środowiska do norm ustawowych. Obecnie Kopalnia nie posiada decyzji administracyjnych określających dopuszczalny poziom hałasu przenikającego do środowiska, a pomiary hałasu przeprowadzone w 2018 r. nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu wynikających z Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych norm hałasu (Tab.3).

Tab. 3 Porównanie zmierzonych równoważnych poziomów dźwięku A w środowisku z poziomami dopuszczalnymi na terenach przyległych do JSW S.A. KWK „Budryk”

Lp.	Oznaczenie punktu pomiarowego	Zmierzone, skorygowane o tło akustyczne równoważne poziomy dźwięku A z okresu odniesienia T wraz z niepewnością rozszerzoną dla poziomu ufności ~95% i współczynnika rozszerzenia k=2 (Ur95%)		Dopuszczalne, równoważne poziomy dźwięku A		Przekroczenia dopuszczalnych, równoważnych poziomów dźwięku A	
		Pora dzienna	Pora nocna	Pora dzienna	Pora nocna	Pora dzienna	Pora nocna
		LAeq D [dB]	LAeq N [dB]	LAeq D [dB]	LAeq N [dB]	LAeq D [dB]	LAeq N [dB]
1.	S1	----	44,3 ±1,68	55	45	----	----
2.	S2	----	44,8 ±1,84	55	45	----	----
3.	S3	----	44,9 ±1,49	55	45	----	----

źródło: „Wyniki pomiarów hałasu w środowisku na terenach przyległych do JSW S.A. KWK „Budryk”, polegających na ochronie przeciwdźwiękowej, w rejonie oddziaływania akustycznego wyrzutni powietrza z wentylatorów instalacji przewietrzania węgla surowego, zlokalizowanych na terenie Zakładu Głównego” – Katowice, lipiec 2018 r. pismo JSW S.A. KWK „Budryk” z dn. 22.12.2021 r. znak: TMG.0762-9/21; oznaczenia punktów pomiarowych: S1 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (18MNU) przy ul. Klasztornej nr 14, S2 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (28MNU) przy ul. Zamkowej nr 14, S3 – terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (4MW) przy ul. Żabik nr 9.

11. Prawne formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Ornontowice znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- obszary chronionego krajobrazu na terenie Gminy Ornontowice przyjęte uchwałą nr IX/51/2003 Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 maja 2003 r. z późniejszymi zmianami, obejmujące potoki: Ornontowicki, Leśny, Z Bujakowa, Łąkowy, Od Solarni łącznie z dopływami. Na tych terenach obowiązują zakazy wymienione w w/w uchwałach.
- pomniki przyrody „Dęby Ornontowickie” rosnące przy ul. Nowej, pomniki przyrody na terenie parku gminnego, parku pałacowego oraz pojedyncze drzewa w innych miejscach gminy.

Tab. 4 Pomniki przyrody w gminie Ornontowice

Pomniki przyrody			
Lp.	Gatunek drzewa		Liczba drzew
	Nazwa łacińska	Nazwa polska	
1	Fagus Sylvatica Purpurea	Buk pospolity odmiana purpurowa	1
2	Cedrus deodara	Cedr himalajski	1
3	Chamaecyparis pisifera	Cyprysyk groszkowy	2
4	Quercus rubra	Dąb czerwony	3
5	Quercus robur	Dąb szypułkowy	11
6	Gleditsia triacanthos	Gledicja trójcierniowa	1
7	Carpinus betulus	Grab pospolity	9
8	Fraxinus excelsior	Jesion wyniosły	1
9	Abies concolor	Jodła jednobarwna	1
10	Tilia cordata	Lipa drobnolistna	5
11	Tilia platyphyllos	Lipa szerokolistna	1
12	Metasequoia glyptostroboides	Metasekwoja chińska	1
Aleja drzew pomnikowych - Dęby Ornontowickie			
1	Quercus robur	Dąb szypułkowy	72

źródło: gmina Ornontowice

12. Walory przyrodnicze

Charakterystykę przyrodniczą gminy Ornontowice sporządzono na podstawie Opracowania ekofizjograficznego dla gminy Ornontowice – 2009 rok; Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice - 2009 rok; Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego dla gminy Ornontowice – 2016 rok oraz na podstawie oględzin przeprowadzonych w dniach: 8 września 2020 r., 30-31 stycznia 2021 r., 18 marca 2021 r. i 19 września 2021 r.

O charakterze przyrodniczym gminy decydują otwarte tereny upraw położone w centralnej części gminy. Pola uprawne przedzielone są mniejszymi lub większymi zadrzewieniami, przeważnie rosnącymi w dolinach potoków, które są objęte Obszarem Chronionego Krajobrazu (OCHK). W składzie zadrzewień nadpotokowych objętych OCHK dominują olchy i wierzby oraz dalej od cieków wodnych dęby, klony oraz brzoza brodawkowata. Północna część terenów objętych OCHK zajęta jest w większości przez użytkowane łąki i pastwiska. Po południowej stronie ul. Nowej znajdują się dwa większe tereny zadrzewione mające charakter remiz śródpolnych. W remizie położonej przy Potoku Łąkowym rosną głównie olchy i klony, natomiast w remizie położonej w obszarze źródłowym Potoku od Solarni (na wschód od ul. Granicznej) dominuje dąb szypułkowy i brzoza brodawkowata. Właściwie fragment ten ma charakter leśny, nie ma on jednak połączenia z pozostałymi lasami gminy.

Południowa oraz północna część gminy zajęta jest przez ochronne lasy gospodarcze, podlegające nadleśnictwu Rybnik. Drzewostany tworzą dąb, sosna, brzoza, w miejscach podmokłych występują olchy. Las znajdujący się w południowej części gminy jest częścią kompleksu leśnego Góry Ramży, natomiast las w części północnej ma połączenie z lasami knurowskimi.

Na terenie gminy znajdują się również małe sztuczne zbiorniki wodne. Występują one w dolinach cieków Potoku Leśnego i Potoku od Solarni. Jedynym większym zbiornikiem jest staw utworzony na Potoku od Solarni, usytuowany jest na terenach leśnych. W/w tereny stanowią potencjalne siedliska żerowania i rozrodu płazów. Walory przyrodnicze gminy Ornontowice uzupełniają przydomowe ogrody i sady, w których występuje wiele synantropijnych gatunków zwierząt i roślin. Zadrzewienia śródpolne oraz zadrzewienia nadpotokowe stanowią schronienie licznie występujących gatunków ptaków, takich jak: sójka, pliszka siwa, kos, zięba zwyczajna czy bogatka zwyczajna. W północnej części gminy (na granicy z gminą Gierałtówice) oraz w rejonie ul. Myśliwskiej zaobserwowano licznie występującą sarnę europejską.

Na terenie gminy nie występują szczególnie cenne walory przyrodnicze. Nie zinwentaryzowano również siedlisk gatunków rzadkich. Ciekawym elementem przyrodniczym gminy jest szpaler wiekowych dębów przy ul. Nowej, uznanych za pomniki przyrody oraz park gminny z licznym drzewostanem robinii akacjowej, dębów szypułkowych i klonów zwyczajnych.

13. Walory krajobrazowe

Krajobraz gminy charakteryzuje przeważający udział terenów otwartych z niedominującym udziałem kompleksów leśnych w południowej oraz północnej części gminy. Grunty rolne stanowią zwarte kompleksy i w większości pozostają w rolniczym użytkowaniu. Dominanty krajobrazowe stanowią wieże nadszybowe i komin na terenie kopalni „Budryk”, wieża kościoła p.w. św. Michała Archaniola, wieża urzędu gminy Ornontowice a także wieża zabytkowego pałacu. Zabudowa gminy ma charakter ulicówek z dominującym budownictwem jednorodzinny i zagrodowym. Na terenie gminy znajduje się kilka bloków wielorodzinnych (osiedle Akacjowa) oraz zabudowa wielorodzinną przy ul. Żabik.

14. Walory kulturowe

Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- park krajobrazowy w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 17 grudnia 1981 r. po numerem A/1277/81;
- park krajobrazowy wraz z pałacem, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 17 grudnia 1981 r. po numerem A/1278/81.

Gmina Ornontowice prowadzi gminną ewidencję zabytków przyjętą zarządzeniem nr 0050.0421.2021 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 21 maja 2021 r., która obecnie (styczeń 2022 r.) jest na etapie aktualizacji, zgodnie z wytycznymi Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W ewidencji są ujęte obiekty kubaturowe oraz obiekty małej architektury. Zabytki te chronione są zapisami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Gmina nie posiada gminnego programu ochrony zabytków.

Na terenie gminy Ornontowice znajdują się następujące miejsca pamięci narodowej:

- pomnik pamięci ofiar faszystowskiego barbarzyństwa zlokalizowany przy ul. Kolejowej, na przeciwko posesji nr 128,
- pomnik poległych w czasie II wojny światowej zlokalizowany na cmentarzu przy ul. Zwycięstwa,
- pomnik pomordowanych przez NKWD policjantów zlokalizowany na cmentarzu przy ul. Zwycięstwa.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu planu

W niniejszym rozdziale przeanalizowano przewidywane oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska (w tym komponenty obszarów chronionych).

1. Powierzchnia ziemi i zasoby naturalne

Projekt Studium przewiduje powiększenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zgodnie z wnioskami właścicieli gruntów – dokonane zmiany zostały uwidocznione na załączniku nr 1 do prognozy. Powiększenie terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na skutek realizacji polityki przestrzennej Studium może uruchomić nowe procesy inwestycyjne na przedmiotowym terenie. Prace inwestycyjno-budowlane zwykle powodują lokalne zmiany w ukształtowaniu powierzchni terenu, np.: przy powstawaniu fundamentów budynków warstwy wierzchnie pokrywy glebowej będą usuwane a profil glebowy ulegnie zniekształceniu. Wskutek prac budowlanych może dojść do zanieczyszczenia gleby odpadami budowlanymi.

W znacznej części opracowania przeznaczenie obszarów pokrywa się z obecnym użytkowaniem gruntów, tj. m.in.: obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN, obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej MW, obszary przemysłu wydobywczego PG, obszary rolne R, obszary dolin rzecznych i zieleni łęgowej ZN, obszary lasów ZL.

2. Wody powierzchniowe i podziemne

Rozwój zabudowy wiąże się ze zwiększeniem ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz zwiększeniem zapotrzebowania na pobór wody do celów bytowych. Wpływ projektowanego zagospodarowania na wody powierzchniowe i podziemne będzie minimalizowany przez następujące zasady wyznaczone w Studium: *„Dla zapewnienia ochrony wód podziemnych ustala się zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, za wyjątkiem wód opadowych i roztopowych. Odprowadzanie ścieków docelowo ma odbywać się do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Dopuszczalne jest stosowanie zbiorników bezodpływowych oraz innych rozwiązań, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków, pod warunkiem zagwarantowania ochrony gruntów i wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.”*

Teren objęty projektem Studium położony jest poza strefami ochrony ujęć wód podziemnych.

3. Krajobraz, zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej

Wyznaczone nowe obszary pod zabudowę zajmują część gruntów rolnych, czego efektem końcowym będzie zabudowa tych obszarów. Przeznaczenie części gruntów rolnych pod zabudowę nie powinna mieć znaczącego negatywnego wpływu na bioróżnorodność terenów, ze względu na dotychczasowe użytkowanie rolnicze, któremu z reguły towarzyszy stosunkowo ubogie bogactwo gatunków oraz niewielką skalę planowanych zmian. Rozwój zabudowy niejednokrotnie może wiązać się z tworzeniem przydomowych ogrodów, parków, które mogą przyczynić się do poprawy stanu awifauny.

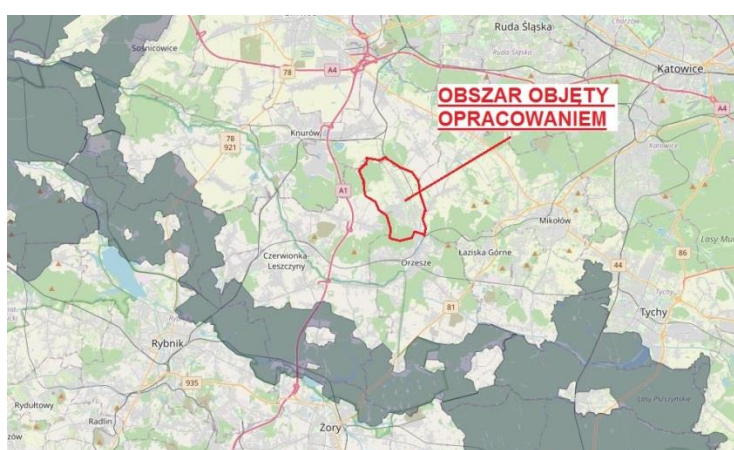
Na terenie gminy znajdują się grunty przeznaczone w projekcie Studium pod zabudowę, które wkraczają w granice obudowy ekologicznej Potoków przebiegających w granicach opracowania, które jednocześnie objęte są Obszarem Chronionego Krajobrazu. Tereny te zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym studium i miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice. Przedmiotowe tereny potencjalnie mogą generować negatywne oddziaływanie na środowisko roślinne i zwierzęce. W odniesieniu do tych terenów, zastosowano odpowiednie zapisy zawarte w dziale IV pkt 1 i 2 część B „Kierunki” Studium, mające na celu ochronę cennych zasobów przyrodniczych. Szczegółowa analiza oddziaływania terenów przeznaczonych pod zabudowę na Obszary Chronionego Krajobrazu zawarta jest w pkt 5.

W pozostałej części opracowania przeznaczenie obszarów również pokrywa się z obecnym użytkowaniem gruntów, tj. m.in.: obszary przemysłu wydobywczego PG, obszary rolne R, obszary dolin rzecznych i zieleni łąkowej ZN, obszary lasów ZL.

Obszary dolin rzecznych, zieleni łąkowej, lasów, gdzie zostało utrzymane dotychczasowe przeznaczenie, pełnią rolę lokalnych korytarzy ekologicznych oraz dają schronienie gatunkom zwierząt, w związku z powyższym, będą miały korzystny wpływ na miejscową faunę. Projekt Studium nie zmienia podstawowego charakteru pokrycia terenu. Projektowane zasięgi obszarów przeznaczonych pod zabudowę umożliwiają migrację i wymianę genetyczną fauny i flory na sąsiadujących terenach.

4. Obszary Natura 2000, korytarze ekologiczne

Obszar opracowania – gmina Ornontowice znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000. Najbliżej położone obszary objęte tą formą ochrony przyrody znajdują się w odległości pow. 20 km od przedmiotowego terenu. Ponadto, obszar opracowania leży poza zasięgiem korytarzy ekologicznych zachowujących ciągłość i integralność sieci Natura 2000.

Rys. 3 Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce w odniesieniu do granic obszarów. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R. T., Ślusarczyk R. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym dla Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2015), północne części dolin Potoku Ornontowickiego oraz Potoku Z Bujakowa na terenie gminy Ornontowice tworzą część korytarzy ichtiologicznych oraz korytarzy spójności. Zapisy projektu Studium wyłączają przedmiotowe obszary spod zainwestowania oraz uwzględniają ich położenie w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu, tym samym nie zmniejszają ich drożności.

Obszar opracowania znajduje się w granicach korytarzy spójności obszarów chronionych: korytarz łączący obydwie części Obszaru Chronionego Krajobrazu Potok Ornontowicki łącznie z dopływami; korytarz łączący OCHK Potok Ornontowicki z OCHK Potok Leśny łącznie z dopływami oraz korytarz spójności po zachodniej stronie OCHK Potoku od Solarni łącznie z dopływami. Wyznaczone w projekcie Studium przeznaczenia terenu utrzymują drożność w/w korytarzy wynikającą z obowiązującego studium, m.in. poprzez ustalony zakaz zabudowy terenów ZN, tj. terenów cieków wodnych, zieleni łąkowej i zadrzewień, zakrzaczeń.

5. Obszar Chronionego Krajobrazu (OCHK)

Na terenie Gminy Ornontowice znajdują się obszary chronionego krajobrazu przyjęte uchwałą nr XIV/87/2003 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 października 2003 r. z późniejszymi zmianami, obejmujące potoki: Ornontowicki, Leśny, Z Bujakowa, Łąkowy, Od Solarni łącznie z dopływami. Na terenach tych zabrania się:

- lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej,
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych,
- umieszczania tablic reklamowych poza obszarami zabudowanymi,
- umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarłisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj,
- wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.

Tab. 5 Analiza zakazów obowiązujących na terenie OCHK w odniesieniu do ustaleń projektu Studium

Zakazy obowiązujące na terenie OCHK	Ustalenia projektu Studium
Zakaz lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska.	Obszary objęte OCHK na terenie gminy Ornontowice generalnie stanowią nieatrakcyjne miejsca do lokalizacji inwestycji, w tym przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – są to tereny zieleni łąkowej charakteryzujące się wysokim stanem wód gruntowych oraz niewielkie obszary przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe, usługowe oraz infrastrukturę techniczną. W związku z powyższym, prawdopodobieństwo lokalizacji na przedmiotowych terenach przedsięwzięć jest niskie. Mimo tego, projekt Studium, zgodnie z działem IV

	pkt. 1 części B „Kierunki”, wymaga utrzymania i ochrony elementów systemu przyrodniczego gminy Ornontowice, w tym obszarów chronionego krajobrazu. Ponadto, zgodnie z działem IV pkt. 2 części B „Kierunki”, przy sporządzaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględniać konieczność przestrzegania wymogów wynikających z obowiązujących obszarów chronionego krajobrazu, co pozwoli na przestrzeganie przedmiotowego zakazu.
Zakaz utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych.	Na terenie opracowania projekt Studium wprowadza następującą zasadę: <i>„Dla zapewnienia ochrony wód podziemnych ustala się zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, za wyjątkiem wód opadowych i roztopowych. Odprowadzanie ścieków docelowo ma odbywać się do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Dopuszczalne jest stosowanie zbiorników bezodpływowych oraz innych rozwiązań, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków, pod warunkiem zagwarantowania ochrony gruntów i wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.”</i> W związku z powyższym ustalenia projektu Studium pozwolą na przestrzeganie przedmiotowego zakazu.
Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej. Zakaz likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.	Projekt studium wprowadza następujące zasady dot. ochrony zasobów wód powierzchniowych (pkt 5 dz. III części B: zakaz wykonywania ogrodzeń w odległości mniejszej niż 1,5 m od krawędzi cieków lub zbiorników wodnych; zakaz niszczenia urządzeń wodnych; zakaz niszczenia urządzeń melioracji szczegółowych a w przypadku kolizji planowanej inwestycji z urządzeniami melioracyjnymi – konieczność ich przebudowy. Powyższe zapisy pozwolą na przestrzeganie zakazu w przedmiotowym zakresie. Na terenie gminy Ornontowice znajduje się kilka niewielkich zbiorników wodnych, które zlokalizowane są w granicach obszarów funkcjonalnych lasów ZL i zielenie łąkowej, gdzie jest ustalony zakaz zabudowy nie związanej z funkcją leśną.
Zakaz wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych.	Projekt Studium wprowadza konieczność stosowania rozwiązań zapobiegających spływowi zanieczyszczeń z pól uprawnych. W związku z powyższym ustalenia projektu Studium pozwolą na przestrzeganie przedmiotowego zakazu.
Zakaz organizowania rajdów motorowych i samochodowych.	Obszary objęte OCHK, zgodnie z projektem Studium w zdecydowanej większości znajdują się w granicach obszarów funkcjonalnych ZN – zieleni łąkowej i ZL - lasów, na których <i>Ogólne zasady i standardy zagospodarowania przestrzennego oraz Kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym jednostek</i>

	<i>funkcjonalnych</i> wyznaczone w projekcie Studium nie przewidują możliwości lokalizacji obszarów na których mogły być organizowane rajdy motorowe i samochodowe. Wyznaczone w Studium zasięgi terenów budowlanych (MNU, U, ITK), które przekraczają granice OCHK dotyczą niewielkich powierzchni i wynikają z istniejącego zagospodarowania lub obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, które ze względu na swoją funkcję uniemożliwiają organizację rajdów motorowych i samochodowych. Mimo powyższego, projekt Studium, zgodnie z działem IV pkt. 1 części B „Kierunki”, wymaga utrzymania i ochrony elementów systemu przyrodniczego gminy Ornontowice, w tym obszarów chronionego krajobrazu. Ponadto, zgodnie z działem IV pkt. 2 części B „Kierunki”, przy sporządzaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględnić konieczność przestrzegania wymogów wynikających z obowiązujących obszarów chronionego krajobrazu, co pozwoli na przestrzeganie przedmiotowego zakazu.
Zakaz umieszczania tablic reklamowych poza obszarami zabudowanymi.	Obszary objęte OCHK, zgodnie z projektem Studium w zdecydowanej większości znajdują się w granicach obszarów funkcjonalnych ZN – zieleni łąkowej i ZL - lasów, gdzie ustalony jest zakaz zabudowy i zakaz zabudowy niezwiązanej z gospodarką leśną. Wyznaczone w Studium zasięgi terenów budowlanych (MNU, U, ITK), które przekraczają granice OCHK dotyczą niewielkich powierzchni i wynikają z istniejącego zagospodarowania lub obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gdzie istnieje niskie prawdopodobieństwo uruchomienia nowych zamierzeń inwestycyjnych. Mimo powyższego, projekt Studium, zgodnie z działem IV pkt. 1 części B „Kierunki”, wymaga utrzymania i ochrony elementów systemu przyrodniczego gminy Ornontowice, w tym obszarów chronionego krajobrazu. Ponadto, zgodnie z działem IV pkt. 2 części B „Kierunki”, przy sporządzaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględnić konieczność przestrzegania wymogów wynikających z obowiązujących obszarów chronionego krajobrazu, co pozwoli na przestrzeganie przedmiotowego zakazu.
Zakaz umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarłisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj.	Ryzyko zabijania dziko żyjących zwierząt występuje na obszarach zainwestowanych, w tym osiedli mieszkaniowych, terenów usługowych/przemysłowych lub podczas prowadzenia robót budowlanych. Obszary objęte OCHK w gminie Ornontowice zgodnie z projektem Studium w zdecydowanej większości znajdują się w granicach obszarów funkcjonalnych ZN – zieleni łąkowej i ZL - lasów, gdzie ustalony jest zakaz zabudowy i zakaz zabudowy niezwiązanej

	z gospodarką leśną. Wyznaczone w Studium zasięgi terenów budowlanych (MNU, U), które przekraczają granice OCHK dotyczą niewielkich powierzchni i wynikają z istniejącego zagospodarowania lub obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gdzie istnieje niskie prawdopodobieństwo uruchomienia nowych zamierzeń inwestycyjnych. Mimo powyższego, projekt Studium, zgodnie z działem IV pkt. 1 części B „Kierunki”, wymaga utrzymania i ochronę elementów systemu przyrodniczego gminy Ornontowice, w tym obszarów chronionego krajobrazu. Ponadto, zgodnie z działem IV pkt. 2 części B „Kierunki”, przy sporządzaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględniać konieczność przestrzegania wymogów wynikających z obowiązujących obszarów chronionego krajobrazu, co pozwoli na przestrzeganie przedmiotowego zakazu.
Zakaz wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby.	Zapisy projektu Studium nie wpływają na zwiększenie ryzyka występowania zjawiska wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, które jest zabronione przepisami odrębnymi. Na terenach objętych OCHK zapisy projektu Studium nie przewidują obszarów wydobywania skał, minerałów i torfu. Zjawiska niszczenia gleby mogą występować na obszarach przeznaczonych pod budownictwo. Wyznaczone w Studium zasięgi terenów budowlanych (MNU, U), które przekraczają granice OCHK dotyczą niewielkich powierzchni i wynikają z istniejącego zagospodarowania, gdzie istnieje niskie prawdopodobieństwo uruchomienia nowych zamierzeń inwestycyjnych. Mimo powyższego, projekt Studium, zgodnie z działem IV pkt. 1 części B „Kierunki”, wymaga utrzymania i ochronę elementów systemu przyrodniczego gminy Ornontowice, w tym obszarów chronionego krajobrazu. Ponadto, zgodnie z działem IV pkt. 2 części B „Kierunki”, przy sporządzaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględniać konieczność przestrzegania wymogów wynikających z obowiązujących obszarów chronionego krajobrazu, co pozwoli na przestrzeganie przedmiotowego zakazu.
Zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.	Trwale zniekształcenia rzeźby terenu występują najczęściej w związku z uruchomieniem robót budowlanych na terenach inwestycyjnych. Obszary objęte OCHK, zgodnie z projektem Studium w zdecydowanej większości znajdują się w granicach obszarów funkcjonalnych ZN – zieleni łąkowej i ZL - lasów, gdzie ustalony jest zakaz zabudowy i zakaz zabudowy niezwiązanej z gospodarką leśną. Wyznaczone w Studium zasięgi terenów budowlanych (MNU, U), które przekraczają granice OCHK dotyczą niewielkich powierzchni i wynikają z istniejącego zagospodarowania, gdzie istnieje niskie prawdopodobieństwo uruchomienia nowych

	zamierzeń inwestycyjnych. Mimo powyższego, projekt Studium, zgodnie z działem IV pkt. 1 części B „Kierunki”, wymaga utrzymania i ochrony elementów systemu przyrodniczego gminy Ornontowice, w tym obszarów chronionego krajobrazu. Ponadto, zgodnie z działem IV pkt. 2 części B „Kierunki”, przy sporządzaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględniać konieczność przestrzegania wymogów wynikających z obowiązujących obszarów chronionego krajobrazu. Jednym z kierunków polityki przestrzennej zapisanych w projekcie Studium jest „ochrona i zabezpieczanie dolin rzek i jarów potoków przed zabudową i zmianą naturalnej rzeźby terenu”. W związku z powyższym ustalenia projektu Studium pozwolą na przestrzeganie przedmiotowego zakazu.

źródło: opracowanie własne

Wyznaczone w Studium zasięgi terenów budowlanych (MNU, U, ITK) które przekraczają granice OCHK, wynikają z istniejącego zagospodarowania lub obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i dotyczą niewielkich powierzchni. Prawdopodobieństwo uruchomienia na przedmiotowych terenach procesów inwestycyjnych, które mogłyby generować łamania zakazów OCHK, ze względu m.in.: na powierzchnię terenów, jest niewielkie. Mimo powyższego, projekt Studium, zgodnie z działem IV pkt 1 części B „Kierunki”, wymaga utrzymania i ochrony elementów systemu przyrodniczego gminy Ornontowice, w tym obszarów chronionego krajobrazu. Ponadto, zgodnie z działem IV pkt 2 części B „Kierunki”, przy sporządzaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględniać konieczność przestrzegania wymogów wynikających z obowiązujących obszarów chronionego krajobrazu.

Na terenach objętych OCHK dopuszcza się również, jako przeznaczenie uzupełniające (czyli takie, które powinno uzupełniać przeznaczenie podstawowe), możliwość lokalizacji dróg gminnych publicznych i wewnętrznych, w tym stanowiących cel publiczny w myśl przepisów odrębnych, ciągi piesze i pieszo-jezdne, ścieżki rowerowe, ogólnodostępne parkingi, garaże, publiczne tereny sportu i rekreacji z wyłączeniem zabudowy w tym z wyłączeniem zabudowy nie związanej z gospodarką leśną – jeśli uwarunkowania danego terenu i terenów sąsiednich na to pozwolą. W/w rodzaje zagospodarowania to inwestycje mające na celu zaspokajanie potrzeb publicznych, takich jak: komunikacja, rekreacja i będą mogły być realizowane na terenach OCHK, tylko i wyłącznie wówczas gdy uwarunkowania danego terenu (gruntowe, techniczne, przyrodnicze) i terenów sąsiednich będą na to pozwalały. Dodatkowo, zapisy Studium zawarte w dziale IV pkt 1 i 2 część B „Kierunki”, pozwolą na przestrzeganie zakazów OCHK.

Mając na uwadze powyższe, stwierdza się, że kierunki rozwoju przestrzennego wyznaczone w projekcie Studium dla poszczególnych obszarów nie będą generowały negatywnych oddziaływań na obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Ornontowice.

6. Propozycje dotyczące ograniczenia ewentualnych skutków realizacji ustaleń projektu Studium na powierzchni ziemi i zasoby naturalne.

Funkcjonowanie nowo wyznaczonych terenów inwestycyjnych może wiązać się z następującymi zagrożeniami:

- Degradacja potencjalnych siedlisk zwierząt na skutek powstawania nowych inwestycji oraz związanymi z nimi robotami budowlanymi. W wyniku prowadzonych robót może nastąpić

zniszczenie wierzchnich warstw gleby, zanieczyszczenie gruntu spowodowane awariami sprzętu budowlanego, zwiększenie hałasu pracujących maszyn. Najbardziej zagrożone będą drobne ssaki oraz ptaki zamieszkujące przyległe lasy i zarośla.

- Zwiększenie ruchu pojazdów osób użytkujących funkcjonujące tereny mieszkaniowe oraz usługowe.
- Możliwe powstawanie barier przestrzennych na szlaku migracji zwierząt. Będą miały one charakter lokalny, nie wpływający na przebieg głównych szlaków.
- Zwiększenie antropopresji na terenach przyległych do funkcjonujących obszarów zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- Usunięcie potencjalnych miejsc schronienia zwierząt,
- Wzrost liczebności gatunków synantropijnych.

W celu minimalizacji w/w oddziaływań na środowisko przyrodnicze proponuje się następujące działania:

- Zabezpieczenia placów budowy przed wtargnięciem zwierząt oraz stałe nadzorowanie prac budowlanych pod kątem obecności zwierząt,
- Dostosowywanie pory prowadzenia prac budowlanych do biologii zwierząt,
Do nowozakładanych terenów zieleni stosować nieinwazyjne oraz rodzime gatunki roślin wkomponowane w istniejące siedliska.

7. Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne

W związku z realizacją ustaleń projektu Studium nie przewiduje się znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń do atmosfery. W perspektywie krótkoterminowej przewiduje się emisję zanieczyszczeń powodowaną przez pojazdy mechaniczne oraz pracę maszyn budowlanych związanych z robotami budowlanymi na terenach przeznaczonych pod rozwój budownictwa. W perspektywie długoterminowej przewiduje się bezpośrednią emisję zanieczyszczeń powodowaną przez pojazdy mechaniczne korzystające z terenów mieszkaniowych oraz obiektów usługowych przewidzianych do realizacji zgodnie z kierunkami rozwoju przestrzennego gminy Ornontowice. Należy zwrócić uwagę na fakt, że duża ilość zanieczyszczeń dociera na obszar gminy znad terenów przyległych (Rybnicki Okręg Węglowy), przy czym gmina Ornontowice charakteryzuje się ukształtowaniem terenu sprzyjającym przewietrzaniu.

Wprowadzenie w życie polityki przestrzennej wynikającej z projektu Studium nie będzie miało istotnego znaczenia dla warunków klimatycznych terenu objętego opracowaniem oraz terenów sąsiednich.

8. Zagrożenie hałasem

Obecnie głównymi źródłami hałasu w gminie Ornontowice są obszary już zainwestowane, tj. związany z nimi transport drogowy skupiony wzdłuż ul. Zwycięstwa i Orzeskiej oraz linia kolejowa związana z działalnością KWK „Budryk”. Aktualizacja kierunków rozwoju przestrzennego w projekcie Studium, polegająca głównie na niewielkim rozszerzeniu istniejących terenów budowlanych nie wpłynie znacząco na pogorszenie warunków życia w związku ze zwiększeniem liczby źródeł hałasu. Ponadto, projekt Studium wprowadza następujące zasady w ramach ochrony przed hałasem i wibracjami:

- Należy polepszać stan dróg, w tym z wykorzystaniem materiałów redukujących hałas i wibracje od pojazdów.
- Należy zwiększać atrakcyjność publicznej komunikacji zbiorowej.
- W przypadku zakładów przemysłowych należy stosować zieleni izolacyjną lub inne rozwiązania, w tym technologiczne, ograniczające hałas i wibracje procesów produkcyjnych.

9. Pole elektromagnetyczne

Obecnie głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego w gminie Ornontowice są istniejące linie wysokich napięć oraz istniejące obiekty radiokomunikacyjne. Projekt Studium nie wyznacza

konkretnych obszarów przeznaczonych pod nowe obiekty tego typu, ale dopuszcza się ich rozwój z uwzględnieniem następujących zasad:

- Na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć strefy ochronny pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi wysokich napięć (15 kV i wyżej) w granicach których ograniczy lub wykluczy się lokalizację obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi.
- Obiekty radiokomunikacyjne, radiolokacyjne, radionawigacyjne należy lokalizować w sposób wykluczający kolizje ponadnormatywnego oddziaływania tych obiektów z istniejącym zagospodarowaniem.

10. Zdrowie i warunki życia ludzi

Realizacja polityki przestrzennej wyznaczonej w projekcie Studium może mieć wpływ na zwiększenie hałasu związanego z prowadzeniem robót budowlanych na nowych terenach budowlanych, jednak będzie on miał charakter krótkotrwały. Nowopowstałe tereny osiedlowe będą generowały hałas związany z funkcjonowaniem obiektów oraz ruchem pojazdów osobowych. Zapisy projektu Studium nie generują ograniczeń w dostępie do infrastruktury technicznej oraz usług i dóbr publicznych.

11. Dziedzictwo kulturowe

Zapisy projektu Studium nie wprowadzają zmian dot. stanu istniejącego obiektów zabytkowych na terenie gminy. Ponadto, projekt dokumentu wprowadza następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej:

- Zachowanie i ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- Utrzymanie istniejących stref ochrony konserwatorskiej,
- Ochronę obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków oraz obiektów wskazanych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków zgodnie z wytycznymi Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- Ochronę miejsc pamięci narodowej,
- Bieżącą aktualizację stanu oraz wartości zabytkowych obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków,
- Sporządzenie gminnego programu opieki nad zabytkami.

W związku z powyższym, projekt Studium nie będzie generował wzrostu negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe w gminie Ornontowice.

12. Oddziaływanie transgraniczne

W związku z położeniem gminy Ornontowice w znacznym oddaleniu od krajów sąsiednich, ustalenia dokumentu nie powodują oddziaływania transgranicznego.

13. Oddziaływania skumulowane

Projekt Studium wyznacza nowe obszary przeznaczone pod zabudowę w sąsiedztwie istniejących osiedli mieszkaniowych oraz terenów zainwestowanych. W związku z powyższym, realizacja założeń projektu Studium nie spowoduje znaczącego oddziaływania skumulowanego.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W projekcie Studium zaproponowano następujące rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko:

- W przypadku zakładów przemysłowych należy stosować zieleni izolacyjną lub inne rozwiązania, w tym technologiczne, ograniczające hałas i wibracje procesów produkcyjnych.
- Dla zapewnienia ochrony wód podziemnych ustalono zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, za wyjątkiem wód opadowych i roztopowych. Odprowadzanie ścieków docelowo ma odbywać się do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Dopuszczono stosowanie zbiorników bezodpływowych oraz innych rozwiązań, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków, pod warunkiem zagwarantowania ochrony gruntów i wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.
- Wprowadzono: zakaz niszczenia urządzeń wodnych, zakaz niszczenia urządzeń melioracji szczegółowych.
- Wprowadzono konieczność stosowania rozwiązań zapobiegających spływowi zanieczyszczeń z pól uprawnych.

Ponadto, niezależnie od wymogów wynikających z tekstu projektu Studium, na terenie opracowania obowiązują przepisy odrębne, które regulują normy i standardy jakości poszczególnych elementów środowiska. Należy założyć, że użytkowanie przedmiotowego obszaru będzie odbywało się przy użyciu najlepszych dostępnych technologii oraz rozwiązań eliminujących emisję szkodliwych substancji do środowiska.

W związku z powyższym nie ma podstaw do ustalania odrębnych od w/w rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji przedmiotowego opracowania.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Dla terenów gdzie wprowadza się prawo zabudowy brak jest rozwiązań alternatywnych. Wyznaczenie nowych terenów budowlanych nastąpiło na podstawie wniosków właścicieli gruntów z uwzględnieniem polityki przestrzennej wyznaczonej przez Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice z 2009 r. oraz obowiązującego planu miejscowego. W przypadku, gdy cały obszar gminy pokryty jest obowiązującym planem, nie jest możliwe wskazanie rozsądnych rozwiązań alternatywnych, ponieważ każde ograniczenie rozwoju istniejących terenów inwestycyjnych może prowadzić do żądań odszkodowawczych wobec gminy.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Skutki realizacji postanowień Studium będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony przyrody organów administracji oraz organizacji ekologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wójt, burmistrz, prezydent miasta przynajmniej raz w czasie kadencji przeprowadza oceny aktualności obowiązujących dokumentów planistycznych oraz ocenia postępy w opracowywaniu nowych dokumentów.

10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt nowej edycji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice w jej granicach administracyjnych, do którego opracowania przystąpiono zgodnie z uchwałą nr XXI/184/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice. Projekt Studium zawiera w sobie kontynuację polityki przestrzennej określonej w Studium przyjętym przez Radę Gminy Ornontowice uchwałą nr XLIV/334/09 z dnia 30 września 2009 r.

Niniejszy dokument jest integralną częścią dokumentacji planistycznej projektu Studium i zawiera ocenę oddziaływania na środowisko jego ustaleń. Prognoza oddziaływania na środowisko powstała w oparciu o charakterystykę oraz ocenę występujących na przedmiotowym terenie warunków przyrodniczych. Następnie przeprowadzono analizę wpływu ustaleń projektu Studium na w/w warunki. Do sporządzenia prognozy wykorzystano aktualne materiały planistyczne, kartograficzne, inwentaryzacyjne, opracowanie ekofizjograficzne oraz obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice.

Zmiany w projekcie Studium w odniesieniu do poprzedniej edycji dokumentu polegają na powiększeniu terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe (zwiększenie nowych terenów o ok. 3,90 ha) w związku ze złożonymi wnioskami właścicieli gruntów. Całość istniejących terenów budowlanych w gminie, w tym inwestycyjnych, zajmuje powierzchnię ok. 651 ha - w projekcie Studium następuje wzrost obszarów przeznaczonych pod budownictwo o ok. 0,6 %. Ponadto, w projekcie Studium dokonano aktualizacji listy obiektów chronionych na podstawie gminnej ewidencji zabytków, aktualizacji granic i lokalizacji form ochrony przyrody, lokalizacji obszarów zagrożonych ruchami mas ziemnych oraz innych elementów dokumentów, których aktualizacja była wymagana przez obowiązujące przepisy, np.: sporządzenie bilansu terenów budowlanych.

Stwierdzono, że przyjęte w projekcie Studium rozwiązania nie pogorszą stanu środowiska naturalnego. Funkcjonowanie na przedmiotowym terenie zabudowy mieszkaniowej ze względu na swoją umiarkowaną skalę nie będzie pogarszało standardów jakości środowiska.

Tereny budowlane wyznaczone w Studium w nieznacznym stopniu wkraczają w granice obszarów chronionego krajobrazu (OCHK) przyjętych uchwałą nr XIV/87/2003 Rady Gminy Ornontowice. Ponadto, zapisy Studium nakładają wymóg przestrzegania zakazów wynikających z OCHK, co pozwoli na ograniczenie do minimum negatywne oddziaływanie na OCHK. Kierunki wyznaczone w projekcie Studium, ze względu na znaczne oddalenie, nie będą oddziaływały na najbliższe obszary Natura 2000.

Projekt Studium nie zaburza podstawowego charakteru pokrycia terenu. Projektowane zasięgi obszarów przeznaczonych pod zabudowę umożliwiają migrację i wymianę genetyczną fauny i flory na sąsiadujących terenach.

W projekcie Studium zaproponowano następujące rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko:

- W przypadku zakładów przemysłowych należy stosować zieleń izolacyjną lub inne rozwiązania, w tym technologiczne, ograniczające hałas i wibracje procesów produkcyjnych.
- Dla zapewnienia ochrony wód podziemnych ustalono zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, za wyjątkiem wód opadowych i roztopowych. Odprowadzanie ścieków docelowo ma odbywać się do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Dopuszczono stosowanie zbiorników bezodpływowych oraz innych rozwiązań, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków, pod warunkiem zagwarantowania ochrony gruntów i wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.
- Wprowadzono: zakaz niszczenia urządzeń wodnych, zakaz niszczenia urządzeń melioracji szczegółowych.
- Wprowadzono konieczność stosowania rozwiązań zapobiegających spływowi zanieczyszczeń z pól uprawnych.

W/w zapisy umożliwiają zmniejszenie uciążliwości terenów zainwestowanych dla środowiska oraz pogorszenia warunków życia mieszkańców. Zostanie utrzymana równowaga przyrodnicza oraz możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami środowiska.

11 Wykaz materiałów źródłowych

1. Ustawy, rozporządzenia

- 1) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
 - 2) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
 - 3) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska;
 - 4) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
 - 5) ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
 - 6) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
 - 7) ustawa z dn. 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
 - 8) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
 - 9) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
- wraz ze wszystkimi wynikającymi z ww. ustaw rozporządzeniami.

2. Dokumentacja planistyczna

- 1) Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Ornontowice – opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku sp. z o.o., październik 2009 rok;
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ornontowice – opracowano w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku sp. z o.o., kwiecień 2009 rok;
- 3) Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Ornontowice – Biuro Koordynacji Przestrzeni Architekt Bożena Konieczny – 2016 rok;

3. Źródła inne

- 1) ortofotomapa obszaru opracowania udostępniona na stronie internetowej geoportal.gov.pl;
- 2) dane pochodzące ze strony internetowej geoserwis.gdos.gov.pl
- 3) mapa ewidencji gruntów i budynków obszaru opracowania;
- 4) szczegółowa mapa geologiczna Polski;
- 5) mapa hydrogeologiczna;
- 6) mapa sozologiczna.

12 Zestawienie tabel

Tab. 1 Użytkowanie gruntów na terenie gminy Ornontowice	12
Tab. 2 Złoża występujące na terenie gminy Ornontowice.....	13
Tab. 3 Porównanie zmierzonych równoważnych poziomów dźwięku A w środowisku z poziomami dopuszczalnymi na terenach przyległych do JSW S.A. KWK „Budryk”	14
Tab. 4 Pomniki przyrody w gminie Ornontowice	14
Tab. 5 Analiza zakazów obowiązujących na terenie OCHK w odniesieniu do ustaleń projektu Studium	18